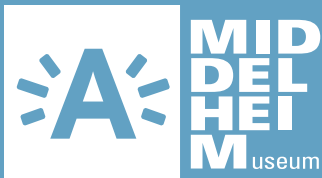

RICHARD DEACON. SOME TIME

NL

27.05 – 24.09.2017

Met trots stelt het Middelheimmuseum SOME TIME voor, een solotentoonstelling met werk van Richard Deacon (Wales, °1949), een van de boeiendste Britse kunstenaars van onze tijd. De dertig tentoongestelde sculpturen, waaronder heel wat recent werk, zijn bijzonder divers in omvang, ontwerp en materiaal. Ze worden gepresenteerd op verschillende locaties in het museumpark.

De tentoonstelling kwam tot stand in nauwe samenwerking met de kunstenaar. Centraal staat de refabricatie van Never Mind. Deze houten sculptuur, sinds 1993 een van de sleutelwerken van het Middelheimmuseum, werd naar aanleiding van de tentoonstelling gerefabriceerd in roestvrij staal.

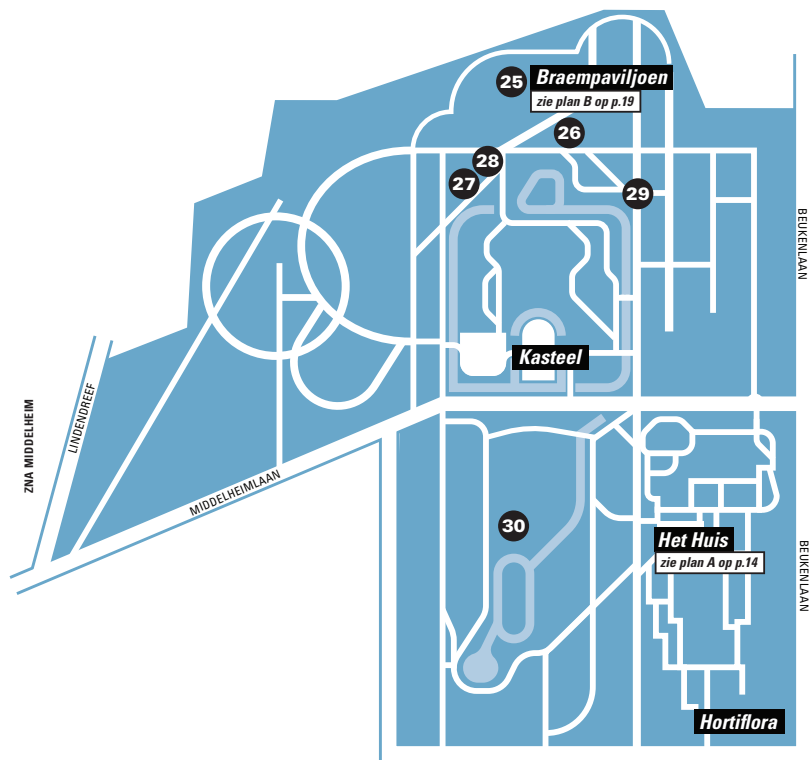
Deacon, meester-fabricator

“De sculpturen die ik maak, zijn in de meeste gevallen niet gebeiteld of gekneed, de twee traditionele manieren van beeldhouwen, maar samengesteld uit onderdelen. Daarom ben ik een ‘fabricator’, en wat ik maak zijn ‘fabricaties’.”

– Richard Deacon

Richard Deacon speelt sinds de jaren '80 een toonaangevende rol in de beeldende kunst. Vanaf 1969 volgt hij een opleiding aan de Londense St. Martins School of Art waar op dat moment de experimentele visie 'kunst is een houding, geen techniek' leeft. Hij zoekt al meer dan veertig jaar de grenzen op van het creatieve maakproces. Deacon test de grenzen van taal, de mogelijkheden van de materialen die hij gebruikt en de betekenis van zijn sculpturen tot het uiterste.

PLATTEGROND

“Bouwen is een ruimte omsluiten”

– Richard Deacon

De vormtaal van Deacon is vaak organisch. Hij combineert natuurlijk ogende soepele krommingen met bouwkundige elementen. Zeker in zijn vroegere werk worden verbindingen – en daarmee het maakproces – niet verdoezeld. Deacon is net zoveel bezig met wat je niet ziet – de holte, de ruimte, de opening – dan met wat je kan waarnemen. Met wat er gebeurt als je zoveel mogelijk van die ruimte probeert in te pakken, zodat er toch iets fysieks ontstaat.

“Meer dan in wat ook, ben ik geïnteresseerd in variaties”

– Richard Deacon

Variatie is een belangrijke werkwijze van Deacon. In zijn oeuvre zie je het in de reeksen, groepen of verzamelingen die hij creëert met zijn werken. Door het opnieuw toepassen of net herdefiniëren van een logische set spelregels, verlegt de kunstenaar telkens opnieuw een grens, voegt hij nieuwe betekenismogelijkheden toe. Ook de titel van de tentoonstelling, *SOME TIME*, verwijst naar dat voorlopige karakter: alles duurt maar even. Of net het tegenovergestelde: het duurt nog even voor de ideale vorm wordt bereikt. Processen vragen tijd.

Meester van de materialen

“Als we kijken naar Deacons werk, verschuift onze aandacht al snel van de algemene indruk die het werk oproept naar de manier waarop het is vervaardigd en de gebruikte materialen en vervolgens naar de zorg die zelfs aan het kleinste detail werd besteed. Die precisie is sprekend voor het werk van Deacon. Keuze van vorm of materiaal is geen bevlieging, maar een wel-overwogen beslissing.”

– Timo Valjakka

Voor Deacon maakt het materiaal een essentieel onderdeel uit van de betekenis van zijn sculpturen. Hij geeft het materiaal de gelegenheid ‘to be meaningful’. De lijst van gebruikte materialen is lang: hout, metaal, rubber, karton, leder, keramiek, stof, klei, marmer... Zijn fascinatie voor de mogelijkheden van de meest diverse materialen stuwt hem van een werk naar het volgende, met een ontzagwekkend oeuvre aan virtueuze, abstracte sculpturen als resultaat. Telkens opnieuw plooit hij de wetten van het onverenigbare tot complexe, ‘stromende’ vormen en figuren die chargeren en terugplooiën, klimmen en neerzigen.

Zo maakt hij naast grote, ruimtelijke lijntekeningen ook tunnels van gevlochten multiplex, complexe constructies van getorst hout, kleurrijk geglaazuurde keramieken en tank- of vaasachtige constructies uit bewerkt metaal. Sommige werken vragen een maandenlang productieproces, andere lijken bijna in een oogwenk te zijn ontstaan. Nu eens op grote schaal, dan weer zo klein als een handpalm.

Middelheim & 'de Britten'

Britse beeldhouwers vormen een rode draad doorheen de geschiedenis van het Middelheimmuseum. De Britse kunstenaar **Henry Moore** (UK, 1898-1986), vader van de moderne beeldhouwkunst, was een van de drijvende krachten achter de ontstaansgeschiedenis van het Middelheimmuseum. Zijn *Koning en koningin* (1952-53) neemt nog steeds een prominente plaats in het beeldenpark in.

Via een tijdelijke tentoonstelling in de zomer van 1997 maakt het publiek kennis met de avant-garde in de Britse beeldhouwkunst: **Anthony Caro** (UK, 1924-2013), aanvankelijk leerling en later assistent van Henry Moore, keerde zich later tegen de moderniteit van zijn mentor. Rond dezelfde tijd maken we in het museum ook kennis met Britse sculpturale vernieuwers als **Tony Cragg** (UK, °1949) en **Philip King** (Tunesië, 1934). Kunstscholen zoals de St. Martins School of Art – waar Caro doceerde tot 1981 en Deacon studeerde van 1969 tot 1972 – gaven aanleiding tot het ontstaan van de New British Sculpture, een richting waartoe zowel Richard Deacon als Tony Cragg behoren.

Richard Deacon doet voor het eerst zijn intrede in het Middelheimmuseum in 1993. Met de tentoonstelling *Nieuwe Beelden* zet de Middelheimcollectie resoluut een stap richting aankoop van hedendaagse kunst. Elk van de tien deelnemende kunstenaars maakt een werk specifiek op maat van het museum. De ontwerpen moeten de relevantie van de hedendaagse beeldhouwkunst toetsen en in dialoog treden met de bijzondere parkomgeving. *Never Mind* is Richard Deacons opmerkelijke antwoord op die vragen.

De werken

“Ergens in je achterhoofd, op het tipje van je tong, of misschien instinctief is er een gevoel van herkenning telkens wanneer je een werk van Richard Deacon ziet. Er is de fysieke sensatie, al gaat het om vormen en structuren die je nooit eerder hebt gezien. Los van het feit of dat te maken heeft met Deacons vermogen het organische met het gemanipuleerde te versmelten, een nieuwe betekenis uit bestaande materialen te halen of net met de speelse manier waarop hij levenloos materiaal tot leven brengt, zijn sculpturen raken een breed scala aan gevoelige snaren.”

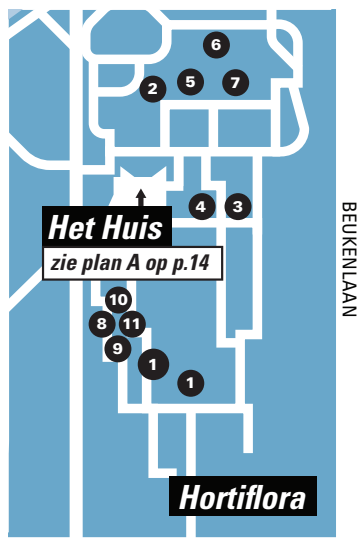
– Andrea Rose

HORTIFLORA

De refabricatie van *Never Mind*: variatie in materiaal

“De sculptuur Never Mind van Richard Deacon bleek zich na enige tijd niet te verzoenen met de omgeving van het openluchtmuseum. De kunstenaar dufde op de natuurlijke eigenschappen van het materiaal, en de natuur dufde terug.”

– Sara Weyns

In nauwe samenwerking met de kunstenaar ontwikkelt het museum innovatieve conservatie- en restauratietechnieken. De visie van hedendaagse kunstenaars leidt niet alleen tot nieuw werk, maar ook tot nieuwe inzichten en mogelijkheden met betrekking tot het in stand houden van een collectie. Bewust van het belang van Richard Deacon als hedendaags kunstenaar en van de waarde van *Never Mind* als baken voor de nieuwe richting die het Middelheimmuseum in 1993 insloeg, werd in nauw overleg met de kunstenaar beslist een *refabricatie* van *Never Mind* te maken. Het originele werk in hout, dat niet bestand bleek tegen een locatie in openlucht, werd opnieuw uitgevoerd in roestvrij staal. *Never Mind versie 2017* eist zijn plek binnen de vaste collectie van het Middelheimmuseum weer op.

De zin van refabricatie

De kunstenaar heeft het voorrecht te experimenteren en bepaalde eisen te stellen aan het materiaal waarmee hij/zij werkt. Voor een museum – en een openluchtmuseum al helemaal – is het een dagelijkse realiteit dat de gebruikte materialen het oorspronkelijke resultaat op langere termijn kunnen beïnvloeden. Daarom is het belangrijk dat er bij de uitvoering van een opdracht tussen kunstenaar en museum een dialoog ontstaat – ondermeer over de betekenis van het werk en de samenhang met het materiaal – die resulteert in het best mogelijke werk in alle opzichten, ook qua uitvoering.

1 *Never Mind, 1993-2017*

inox (in 1993: beukenhout,
roestvrij staal en epoxy)
310 cm × 765 cm × 300 cm
Collectie Middelheimmuseum

“Veel van Deacons werk, vooral als het in de publieke ruimte staat, geeft aanleiding tot een dialoog over verankering en onderscheid, over verwijzing en autonomie. Het gesloten elliptische lichaam van Never Mind lijkt wel een ongedefinieerd object dat in het gras is geland. Stevig en hermetisch doorstaat het ons inspecterende oog. Tegelijkertijd accentueert dit werk de conventie van ‘sculpturen opgesteld op sokkels in een beeldenpark’. Je zou het werk kunnen zien als ironisch commentaar op de zogenaamde ‘drop sculpture’. Alleen staat de ernst van het werk dit niet toe.”

– Julian Heynen

In deze tentoonstelling worden naast *Never Mind* (1993-2017) nog andere werken samengebracht die geheel of gedeeltelijk gebaseerd zijn op *refabricatie*, zoals *When The Land Masses First Appeared* (1986-1999) of *Bronze Skin* (2002).

2 **Bronze Skin, 2002**

brons

109 cm × 128 cm × 128 cm

Privécollectie

Bronze Skin – Deacon verwijst vaak naar de toplaag van zijn sculpturen als ‘the skin’ (de huid) – is letterlijk ontstaan uit *Second Skin*, een werk uit 1994 opgebouwd uit karton en hars. *Second Skin* werd verbrand in het proces waarbij *Bronze Skin* (in brons) werd gegoten. Het oorspronkelijke materiaal, karton en hars, werd dus vervangen door brons, maar de vorm bleef onaangetast. Deacon omschrijft dit proces als ‘a change of state’, een verandering van toestand. *Change of State* is trouwens de titel van een performance die Deacon in 1971 uitvoerde.

3 **When The Land Masses First Appeared, 1986-1999**

gelamineerd hout (vervangen door gelast

polycarbonaat in 1999)

225 cm × 650 cm × 750 cm

Lisson Gallery

When The Land Masses First Appeared werd oorspronkelijk gemaakt voor de openluchttentoonstelling Sonsbeek 86 (Arnhem, NL). Het is een van de vroege werken van Richard Deacon in deze tentoonstelling, uit de periode van zijn ‘open sculpturen’. Het is een duidelijke verwijzing naar de alledaagse objecten die de kunstenaar inspireren bij zijn werk. Het metalen gedeelte doet denken aan een reusachtige mand. De andere component is getorst materiaal (aanvankelijk gelamineerd hout, na refabricatie gelast polycarbonaat) zoals we dat in de jaren ‘80 en ‘90 wel vaker bij Deacon aantreffen.

“Het werk ziet er vanuit elke hoek anders uit. Soms lijkt ‘het wezen’ te rusten, soms lijkt het uit zijn kooi te willen kruipen. Kijken naar Deacons sculpturen vraagt tijd en ruimte, en niet enkel omdat er zoveel associaties mogelijk zijn.”

– Timo Valjakka

Het werk heeft geen sokkel, zoals vaak bij Deacon. Zo bevinden ze zich letterlijk in dezelfde ruimte als de toeschouwer.

“De verhouding tussen het object en het subject verandert als je als kijker niet het gevoel krijgt dat je door het kunstwerk wordt overspoeld. Net zoals de sculptuur object is voor jou, ben jij ook object voor de sculptuur.”

– Richard Deacon

4 **Masters Of The Universe #1, 2005**

roestvrij staal
163 cm × 194 cm × 126 cm
Privécollectie

Reeksen als vorm van variatie

“Mijn werken van de afgelopen tien jaar maken duidelijk dat mijn interesse in de manipulatie van materialen of in een concept, zich uit in de vorm van reeksen.”

– Richard Deacon

Voorbeelden van dergelijke reeksen worden in de tentoonstelling geïllustreerd met de selectie van zes (van de in totaal drieëndertig) *Infinity*-werken (vier ervan ziet u in de hagenkamers op de Hortiflora en twee in de omgeving van het Braempaviljoen), de driedelige combinatie *Alphabet U, Alphabet Y, Alphabet Z* (Braempaviljoen), de *Custom*-werken: (*Lower Custom, Hidden Custom en Covert Custom* vindt u op de Hortiflora, *Higher Custom* in de omgeving van het Braempaviljoen) en de *Some More For The Road*-serie (2007) in het Braempaviljoen.

Custom-werken (2016)

De variatie in Deacons werk uit zich ook in de harmonieuze overgang van één serie naar een andere. *Border Traffic* (2004) is een groep keramieken die bestaat uit holle en bolle vormen, ontstaan door het doorsnijden en opnieuw samenvoegen van in klei gedraaide vaten. Voor de *Customs*-serie herhaalt hij dit proces. De vaten in klei worden vervangen door metalen pijpen – in de lengte doorgesneden en opnieuw samengevoegd – waarbij interne en externe bogen niet langer kunnen worden onderscheiden. Naarmate je ze vanuit een andere hoek bekijkt, lijken ze verschillend. Een sculptuur mag niet te ‘vatbaar’ zijn, volgens Deacon.

De titel verwijst zowel naar ‘custom made’, op maat gemaakt volgens de wensen van de klant, maar eveneens naar ‘custom’ in de zin van ‘gewoonte’ (en zelfs naar de invoerrechten die je moet betalen aan de grens). Ze zijn op hetzelfde moment op meer dan één manier uniek.

v.l.n.r.: Covert, Lower en Hidden Custom

5 *Lower Custom, 2016*

roestvrij staal
158 cm × 169 cm × 125 cm
Privécollectie

7 *Covert Custom, 2016*

roestvrij staal
207 cm × 172 cm × 126 cm
Privécollectie

6 *Hidden Custom, 2016*

roestvrij staal
207 cm × 155 cm × 190 cm
Privécollectie

“De oppervlaktes van de Custom-werken, van Never Mind en van de Infinity-werken zijn allemaal op verschillende manier behandeld, en zelfs op verschillende manieren in hetzelfde werk, om het reflectievermogen van roestvrij staal optimaal te benutten. Afhankelijk van de lichtinval, de behandeling van het oppervlak en de plaats waar je staat, glinsteren ze wanneer ze het zonlicht opvangen of komen ze net mat over. Wanneer objecten weerspiegelen, krijg je als toeschouwer een band met het werk. Wanneer ze het licht opslorpen, ben je er minder bij betrokken, ook al is het oppervlak dan tastbaarder. Het verschil tussen reflecteren en absorberen, is dat in het eerste geval het object naar jou kijkt en jij er door wordt opgenomen. In het tweede geval blijft het onverschillig. Dat zijn de twee posities die je kunt hebben met betrekking tot een sculptuur.”

– Richard Deacon

8 Infinity # 14, 2006

roestvrij staal, zacht staal
162 cm × 273 cm × 150 cm
Privécollectie

10 Infinity # 29, 2006

roestvrij staal, zacht staal
160 cm × 212 cm × 131 cm
Privécollectie

9 Infinity # 30, 2006

roestvrij staal, zacht staal
140 cm × 236 cm × 122 cm
Privécollectie

11 Infinity # 15, 2001

roestvrij staal
152 cm × 205 cm × 130 cm
Privécollectie

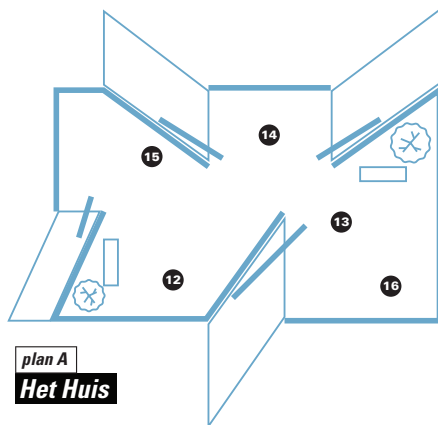

HET HUIS

Keramik als materiaal

“Van materiaal veranderen tussen twee werken, is een manier om steeds opnieuw te beginnen, en om af te sluiten wat voordien is gebeurd.”

– Richard Deacon

Richard Deacon had de mogelijkheden van het materiaal al in 1979 verkend, maar via een samenwerking met collega-kunstenaar Thomas Schütte (Duitsland, °1954) raakt Deacon midden jaren '90 opnieuw in de ban van klei. Sinds 1999 werkt Deacon samen met vakman Niels Dietrich in diens vermaarde keramiekatelier in Keulen.

Deacons keramische werken zijn verrassend en onthullend. Ze hebben vaak een spontaan en experimenteel karakter en zijn veelkleurig, waardoor kleur een centrale rol in zijn werk is gaan spelen. Deacon voegt zelden kleur toe aan zijn creaties, in die zin dat hij hout of metaal vaak niet verft. De kleur is grotendeels die van het materiaal. Maar bij zijn keramieken speelt het gebruik van kleur een belangrijke rol.

Dat Deacon door de mogelijkheden van keramiek wordt uitgedaagd mag niet verbazen. Deacon gebruikt keramiek op een manier die meestal niet met het materiaal wordt geassocieerd, maar die perfect aansluit bij zijn manier van werken. Vaak ontstaat het werk via speelse maquettes, doodles in klei.

“Voortgaand op zijn rijke verbeelding en geïnspireerd door zijn omgeving, kneedt Deacon zijn ‘bozetti’ (schetsen) met een aanpak die wat wegheeft van het ‘automatisch schrijven’ van de surrealisten. Dat zou kunnen verklaren waarom je, als je naar zijn keramieken kijkt, als toeschouwer een ‘herkenning van het ongewone’ overvalt.”

– Gerhard Kolberg

Tomorrow And Tomorrow And Tomorrow ‘B’ is één van de werken die Deacon ontwierp voor een expo samen met Thomas Schütte in het Kunstmuseum Krefeld.

“In 1999 arriveerde ik in Niels Dietrichs studio met drie modellen gemaakt in kleurrijk plasticine, boetseermateriaal voor kinderen. Ik wou hoopvol zijn over de toekomst, de nieuwe eeuw. De modellen zijn speels en ik dacht aan de grotere werken als een soort speeltuin voor ideeën. Ze zijn ook een beetje nostalgisch in die zin dat de objecten met opzet iconisch zijn en vereenvoudigd, zoals houten speelgoed dat vaak is. De titel reflecteert dat tot op zekere hoogte. Maar dat het ook een quote is uit Macbeth, verraadt dat ik minder hoopvol was dan ik me had voorgesteld.”

– Richard Deacon

(Macbeth betreft de uitzichtloosheid van zijn bestaan na de dood van zijn vrouw: het leven, vol gebeurtenissen en actie, is absurd en kort en totaal zinloos naar het einde toe: *“To-morrow, and to-morrow, and to-morrow, / Creeps in this petty pace from day to day.”* uit *Macbeth*, William Shakespeare)

Henk Visch (Nederland, °1950) is, net als Thomas Schütte, een kunstenaar waarmee Deacon heeft samengewerkt. Visch verklaart de titel van de reeks (die Deacon aanving in 1999) als volgt: *“Tomorrow And Tommorrow And Tomorrow is een litanie, een woord dat keer op keer wordt herhaald waardoor het werk een sterk meditatief karakter krijgt. De titel past perfect bij het object. Je zou kunnen zeggen dat je op het object reageert, ook al weet je niet wat het is. De sculptuur is in veilige handen in het gesloten circuit van herhaalde woorden die haar in leven houden.”*

**12 Tomorrow And Tomorrow
And Tomorrow 'B', 1999**

geglazuurd keramiek
153 cm × 133 cm × 80 cm
Privécollectie

**13 Tomorrow And Tomorrow
And Tomorrow 'H', 2000**

geglazuurd keramiek
41 cm × 138 cm × 122 cm
Privécollectie

“Wat we met de Assembly-reeks probeerden te doen, is afzonderlijke delen op een mechanische manier tot een groter geheel samenstellen. Aan metaal kan je sleuren en trekken, maar als je dat met keramiek doet, moet het passen of het breekt. De vorm van het werk was dus heel precies op voorhand bepaald voor het uiteindelijk werd gemaakt. De strikte discipline van het maken van grote objecten die bestaan uit verschillende onderdelen, hielp me bij het ontdekken van nieuwe manieren om keramiek te gebruiken.”

– Richard Deacon

14 Morning Assembly, 2008

geglazuurd keramiek
127,5 cm × 220 cm × 168 cm
Privécollectie

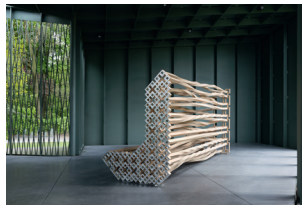
De kracht van verbindingen

De verbinding van de verschillende componenten neemt in de sculpturen van Deacon een opvallende plaats in. Door het maakproces (de lijm, de metalen verbindingstukken, de bouten of de lasnaden) zichtbaar te laten, wordt de toeschouwer constant attent gemaakt op dit creatieproces.

Vaak gaat het daarbij om verbindingen die een grote spanning voelbaar en zichtbaar maken: de constellaties tarten dikwijls de wetten van de fysieke werkelijkheid en verbluffen met hun verbeeldingskracht. Verbindingen zijn niet enkel voorbehouden voor het materiële aspect van de werken. Ze zijn ook van toepassing op de connecties tussen organisch en geometrisch, buigzaamheid en spanning, gratie en frictie.

15 *I Remember (3), 2013*

hout en roestvrij staal
172 cm × 400 cm × 122 cm
Privécollectie

16 *I Remember (1), 2012*

hout en roestvrij staal
400 cm × 136 cm × 71 cm
Privécollectie

Verbindingen met anderen

Deacon geeft vaak aan dat hij geen klassiek beeldhouwer is, maar iemand die werk fabriceert. Hij maakt veel zelf, maar af en toe ontstaan er partnerships – met ambachtslui en kunstenaars – om een van zijn soms erg complexe ideeën en werken uit te voeren.

Hij werkte al herhaaldelijk samen met kunstenaars als Thomas Schütte, Henk Visch en Bill Woodrow (UK, °1948), maar ook met vakmensen als houtspecialist Matt Perry, keramiekspecialist Niels Dietrich en metaalexpert Flor Broes van Atelier Moker in Boom (zoals voor de refabricatie van *Never Mind*). De samenwerking met onafhankelijke gesprekspartners is ook een manier om expertise te delen.

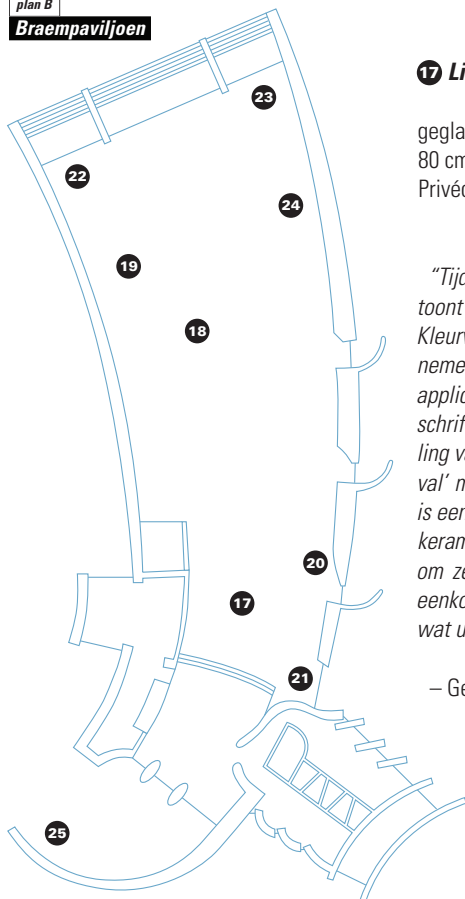
“Bij dit soort ontwerpen moet je jezelf blijven afvragen of de keuzes die je maakt belangrijk zijn voor jou als kunstenaar of omdat een technicus beweert dat het op die manier moet gebeuren.”

– Richard Deacon

BRAEMPAVILJOEN

plan B

Braempaviljoen

17 Like You Know, 2002

geglazuurd keramiek
80 cm × 135 cm × 114 cm
Privécollectie

“Tijdens een performance-achtige act toont Deacon zich de volmaakte schilder. Kleurvlekken aanbrengen, dan afstand nemen om te kijken, nog een impulsieve applicatie van kleur in zijn ‘automatisch schrift’, dan een onderzoekende omcirkeling van het werk. Gevolgd door een ‘aanval’ met een andere kleur. Het resultaat is een veelkleurig web, verspreid over de keramiek. Dan een onderzoekende blik, om zeker te zijn dat het schilderij overeenkomt met de functie van de sculptuur, wat uiteraard zijn eerste bedoeling is.”

– Gerhard Kolberg over het aanbrengen van kleur tijdens het ontstaan van Like You Know, 2002

De artistieke kracht van taal

“Taal beschrijft niet alleen de wereld, ze doet die ook ontstaan”

– Richard Deacon

Richard Deacon loopt school aan de St. Martins School of Arts in de vroege jaren '70, een sleutelmoment in de recente kunstgeschiedenis. De klassieke benadering van de beeldhouwkunst maakt plaats voor het experiment. Oorspronkelijk manipuleert Deacon verschillende materialen in al dan niet publieke performances: soms solo, soms als deel van een collectief. De performances worden simultaan van gesproken commentaar voorzien, of gedocumenteerd aan de hand van notities en tekstmateriaal. Zo neemt de relatie tussen taal en beeldende kunst al heel vroeg een centrale plaats in zijn werk in. Doorheen zijn carrière groeit Deacon uit tot een gerespecteerd schrijver en leraar.

Tekeningen & taal

“Op het vliegtuig naar New York las ik Rainer Maria Rilke's ‘Sonnetten voor Orpheus’. In de loop van de vijf volgende maanden herlas ik ze regelmatig. Ik begon tekeningen te maken. Toen werd duidelijk dat wat ik tekende, direct verbonden was met wat ik las.”

– Richard Deacon

In 1978-1979 brengt Deacon een jaar in de VS door. Hij raakt er in de ban van Rainer Maria Rilke's *Sonnetten voor Orpheus* (1922). De reeks tekeningen die hij vervolgens maakt, *It's Orpheus when there's Singing* (1978), hoewel niet bedoeld als schetsen voor zijn sculpturen, vormen een 'grammatica' waaruit zich zijn karakteristieke sculpturale beeldtaal ontwikkelt.

“Hij begon sculpturen uit gelamineerd hout te maken, geplooid in haast willekeurige krommingen, tot geraamteachtige vormen, rijk aan dynamisme. Het lijken wel tekeningen die in de ruimte zijn gematerialiseerd.”

– Julian Heynen

Titels wijzen ‘een’ weg

Kenmerkend voor Deacon zijn de opmerkelijke titels die hij voor zijn werken kiest. Een goede titel vervolmaakt de sculptuur en zorgt ervoor dat ze – ondanks haar abstractie – sterke associaties oproept. Van bij het prille begin gebruikt Deacon clichés (vb: *If The Shoe Fits*, 1981) over algemene uitspraken (vb: *When The Landmasses First Appeared*, 1986) of kortere titels met een dubbelzinnige betekenis (vb: *Never Mind*, 1993-2017). Wat hij niet doet, is met een titel ‘de’ verklaring van een werk geven. Het openlaten van de betekenis via taal is kenmerkend voor Deacon.

Speciaal voor deze tentoonstelling creëerde Richard Deacon een vinylplaat, *Something For Everyone* (2017). Hierop somt hij mantragewijs in alfabetische volgorde de titels van al zijn tot nog toe gemaakte kunstwerken op. De hoes is bedrukt met de namen van alle materialen die hij in de loop van zijn carrière in zijn werken heeft gebruikt.

“Mijn titels duwen de toeschouwer in een bepaalde richting. Ik ben geïnteresseerd in benoemen, in ervoor zorgen dat titel en werk samenhangen, net zoals naam en object samenhangen. Vaak is de titel een van de laatste dingen die ik toevoeg aan een werk, maar er zijn momenten dat de titel al deel uitmaakt van het originele concept. ‘Bikini’ is zo’n voorbeeld: modeontwerper Louis Reard gaf de naam ‘bikini’ aan een tweedelig badpak dat hij had ontworpen, een verwijzing naar de eerste experimenten met de waterstofbom nabij het Bikini-atol. Die test had een week voordien plaatsgevonden en liet een vreselijke en vernietigende kracht op de mensheid los. De ontwerper vond zijn badkledij eveneens ‘het ultieme’. De manier waarop namen in onze taal terechtkomen, is bijzonder interessant, alhoewel het in dit geval wel om vreselijk ver van elkaar staande betekenissen gaat.”

– Richard Deacon

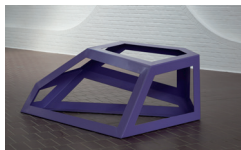

18 Bikini, 1992

hout, aluminium
165 cm × 1200 cm × 350 cm
Privécollectie

19 Something Else Works, 2013

gepoedercoat roestvrij staal
59 cm × 129 cm × 100 cm
Galerie Thomas Schulte

20 Body Of Thought #2, 1988

aluminium, koper, gegalvaniseerd
staal, karton, klinknagels, schroeven
248 cm × 300 cm × 258 cm
Vlaamse Gemeenschap/
Collectie M HKA Antwerpen

21 Some More For The Road, 2007

gepigmenteerd acrylhars
14 stuks/diverse afmetingen
Privécollectie

Zoals vaak bij Deacon ontstaan ideeën bij toeval of vloeien ze voort uit een ander werk of idee. Experimenteren en blijven zoeken, leidde tot de variaties in de *Alphabet*-serie. Ze komt voort uit tekeningen die Deacon maakt terwijl hij werkt aan een reeks skeletachtige vormen in keramiek (*Range*, 2005).

“Ik maakte een paar tekeningen waarin ik die skeletten tot tweedimensionale vormen op papier vervlakte. Uiteindelijk had ik zesentwintig tekeningen, daarom noemde ik de serie ‘Alphabet’. En toen bedacht ik dat deze tekeningen konden worden omgezet in wandreliëfs.”

– Richard Deacon

Naarmate het werk vordert, experimenteert Deacon ook met kleur binnen de *Alphabet*-reeks. Hij plooit het staal op verschillende manieren. De positieve en negatieve vormen van de vlakken en de toevoeging van kleur zorgen voor extra variatie.

“Een alfabet waarvan de tekens een eigen leven gaan leiden, zijn een perfecte metafoor voor de sculpturen van Richard Deacon.”

– Dieter Schwarz

22 Alphabet U, 2015

roestvrij staal
202 cm × 95 cm × 4 cm
Galerie Thaddaeus Ropac

23 Alphabet Y, 2015

gepoedercoat roestvrij staal
137 cm × 198 cm × 1,5 cm
Privécollectie

24 Alphabet Z, 2015

gepoedercoat roestvrij staal
139 cm × 125 cm × 1,5 cm
Privécollectie

Omgeving Braempaviljoen

25 *Small Time, 2015*

gepoedercoat gewalst
staal
73 cm × 55 cm × 80 cm
Lisson Gallery

26 *Big Time, 2016*

geschilderd en gelakt
roestvrij staal
117 cm × 189 cm × 65 cm
Privécollectie

27 *Infinity # 13, 2001*

roestvrij staal
163 cm × 165 cm
× 144 cm
Privécollectie

28 *Infinity # 31, 2006*

roestvrij staal met
gewalste stalen plaat
162 cm × 273 cm × 150 cm
Privécollectie

29 *Higher Custom, 2016*

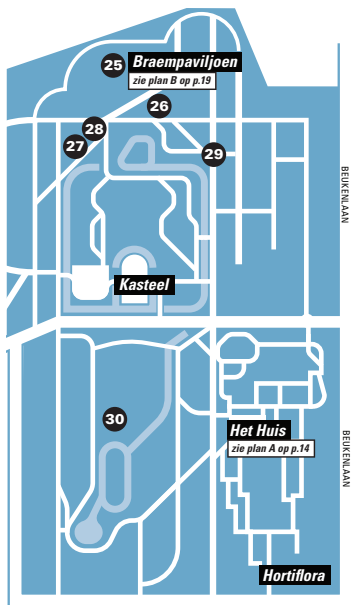
roestvrij staal
307 cm × 154 cm
× 75 cm
Lisson Gallery

Middelheim Laag

30 *It's Like A Rock, 2015*

roestvrij staal
155 cm × 245 cm
× 180 cm
Galerie Thaddaeus
Ropac

Over Richard Deacon

Richard Deacon (Wales, UK, °1949)
woont en werkt in Londen, waar hij zijn studio heeft.

Zijn eerste grote overzichtstentoonstelling ging door in het Musée de la Ville de Strasbourg (Frankrijk) in 2010. Dezelfde tentoonstelling reisde nadien naar het Sprengle Museum (Hannover) en het Arp Museum Bahnhof Rolandseck (Remagen), beiden in Duitsland.

Begin 2014 wijdde Tate Modern (Londen, UK) een grootschalige overzichtstentoonstelling aan zijn werk.

Kunstmuseum Winterthur (Zwitserland) belichtte in 2015 in een ruim opgezette tentoonstelling tien jaar uit zijn oeuvre. Die tentoonstelling reisde nadien naar Baku, Azerbeidzjan en de Langen Foundation (Neuss) in Duitsland.

In 2016 bracht Museum Folkwang (Essen, Duitsland) een volledige retrospectieve van zijn tekeningen en prenten.

Dit jaar werd een uitgebreid overzicht van zijn werk getoond in het San Diego Museum (USA) en in Praag (Tsjechië).

Zijn werk werd en wordt wereldwijd getoond: in Portland Art Museum, Oregon, USA (2008), PS1 Contemporary Art Center, New York, USA (2001), MACCSI, Caracas, Venezuela (1996), Whitechapel Art Gallery, London, UK (1989) en Museum of Contemporary Art, Los Angeles, USA (1988).

Hij vertegenwoordigde Wales op de Biënnale van Venetië (2007) en nam deel aan kunstevenementen als de Architectuur Biënnale van Venetië (2012), Glasgow International (2006) en documenta 9 (1992) in Kassel.

Deacon is ook een begenadigd auteur en leraar. Zijn essays over zijn werk en dat van andere kunstenaars worden veelvuldig gepubliceerd. In 2014 verscheen een bundeling van zijn geschriften *So, If, And, But* in het Engels en het Duits. Tot 2015 gaf hij les aan prestigieuze kunstscholen in Groot-Brittannië, Frankrijk en Duitsland.

Richard Deacon won de 'Turner Prize' in 1987 en de 'Robert Jakobsen Prize' in 1995. In 1996 kende het Franse Ministerie van Cultuur hem de 'Chevalier de l'Ordre des Arts et Lettres' toe, in 1999 werd hij benoemd tot 'Commander of the Most Excellent Order of the British Empire'.

Onlangs volbracht hij opdrachten in Beijing (China) en Tokio (Japan). Hij werkt momenteel samen met Mrdjan Bajic aan de productie van een voetgangersbrug in Belgrado (Servië).

Publieksaanbod

Catalogus NL/ENG met teksten van Gwynne Ryan, Henk Visch en Richard Deacon, Bart De Baere en Charles Esche, Iris Kockelbergh en Sara Weyns. Uitgave van het Middelheimmuseum, verkrijgbaar in de museumshop, 28€.

Something For Everyone (2017) Naar aanleiding van de tentoonstelling werd een **10 inch vinylplaat** uitgebracht met audiofragmenten en artwork op de hoes door Richard Deacon, verkrijgbaar in de museumshop, 15€. De kunstenaar biedt ook een *limited edition* van vijftig gesigeneerde exemplaren aan, 20€.

Strijkbadje met tekening van Richard Deacon: verkrijgbaar in de museumshop, 7€.

Poster Naar aanleiding van de tentoonstelling werd een A1-affiche gedrukt met het technische ontwerp van Never Mind. **Gratis** te verkrijgen in de museumshop.

Introductiefilm over de tentoonstelling SOME TIME en videoverslag 'Rethinking Never Mind': te bekijken in de hal van het kasteel, NL/ENG, ook te bekijken op www.middelheimmuseum.be en op het videokanaal ARTtube.be

Cursus: Richard Deacon en de Britse beeldhouwkunst sinds de jaren '80

Zondag 25 juni en zondag 27 augustus

Voor 16+, 10-12u30

Gratis, geen reservatie vereist

Docent: Kristin De Glas

Deelnemers worden verwacht aan het onthaal in het Kasteel.

ZOMERATELIERS voor kinderen over het werk van Richard Deacon

Alle info en meer aanbod op www.vakantieateliERS.be

Onze begeleiders verwachten u aan het onthaal in het Kasteel.

Deacon-does

Vr 7/7 of Do 31/8, 10 – 12 jaar, 10-17u

Ontdekkingsreis: Niets is verboden

Woe 16/8, 9 – 12 jaar, 10-17u

Plaaster met pit

Do 24/8 en vr 25/8, 9 – 12 jaar, 10-17u

Rondleidingen voor individuele bezoekers gratis, geen reservatie vereist

Op zondagnamiddag (2de zondag van de maand): 11 juni, 9 juli, 13 augustus, 10 september 2017, 14-16 u. Er is telkens een gids voor volwassenen en een gids voor gezinnen met kinderen van 6 tot 12 jaar. De gidsen verwachten u aan het onthaal in het Kasteel.

Ook op donderdagavond (3de donderdag van de maand): op 15 juni, 20 juli en 1 augustus, van 18 tot 20u

Groepsbezoeken (volwassenen, jongeren, kinderen, ook voor scholen) op aanvraag: in NL, FR, Eng, D, Sp, It.

€ 75 voor een rondleiding van twee uur, voor volwassenen, max. 15 deelnemers per gids, max. 4 gidsen per rondleiding.

€ 85 voor een interactieve rondleiding van twee uur, voor kinderen of jongeren, max. 12 kinderen of 15 jongeren per gids, max. 4 gidsen per rondleiding.

€ 85 voor een atelier van twee uur, max. 12 kinderen of 15 jongeren of 15 volwassenen per gids, max. 3 gidsen per atelier.

Reservatie: Visit Antwerpen T: 03 232 01 03 E: tickets@visitantwerpen.be

Reservatie ten laatste **drie weken** voor activiteit. Betaling: ten laatste **tien dagen** voor activiteit. Annuleren: kosteloos tot tien dagen vóór de zoekdatum. Onze begeleiders wachten u op aan het onthaal in het Kasteel.

PRAKTISCHE INFO

MIDDELHEIMMUSEUM

Middelheimlaan 61
2020 Antwerpen

T 03 288 33 60

F 03 288 33 99

E [middelheimmuseum@](mailto:middelheimmuseum@stad.antwerpen.be)

stad.antwerpen.be

www.middelheimmuseum.be

DIENST PUBLIEKSWERKING

Greet Stappaerts

T 03 288 33 79

E [greet.stappaerts](mailto:greet.stappaerts@stad.antwerpen.be)

[@stad.antwerpen.be](mailto:stad.antwerpen.be)

Bard Neeus

T 03 288 33 76

E [bard.neeus](mailto:bard.neeus@stad.antwerpen.be)

[@stad.antwerpen.be](mailto:stad.antwerpen.be)

TOEGANKELIJKHEID

gratis gebruik elektrisch wagentje na reservering.

OPENINGSUREN

Mei en augustus: 10 – 20 uur

Juni en juli: 10 – 21 uur

September: 10 – 19 uur

Bezoekers worden tot een half uur voor sluitingstijd toegelaten.

Wij vragen om het park tijdig te verlaten: de poorten sluiten stipt!

SLUITINGSDAGEN

Gesloten op maandag (wel open op Paasmaandag en Pinkstermaandag)

PRIJS

Gratis

EXTRA PUBLIEKSAANBOD

Middelheim APP: informatie in NL en ENG over de geschiedenis van het museum en zijn collectie, met extra aanbod voor jongeren en kinderen. Gratis te downloaden via iTunes of GooglePlay.

Word Vriend van het Middelheimmuseum:

www.middelheimpromotors.be

TE VERKRIJGEN AAN HET ONTHAAL IN HET KASTEEL:

Audioguide met uitleg over werken uit de vaste collectie in NL/E/F/D €3 (gratis op vertoon van NMBS treinticket)

Plattegrond van het park, gratis, met aanduiding van topwerken, marktste bomen en nutsinformatie

Muzzé-koffers voor een thematische ontdekkingstocht door het beeldenpark en de vaste collectie, gratis te ontlenen, voor 6-12 jarigen en hun begeleiders

MUSEUMSHOP

Wil je graag een aandenken aan je bezoek, of iemand verrassen met een leuk cadeau?

In onze shop vind je kunstpublicaties, wenskaarten en leuke gadgets.

MIKA MUSEUMCAFE

E info@mi-ka.be
www.mi-ka.be

DOCUMENTATIECENTRUM

Open op afspraak.

Gratis op vertoon van A kaart, studentenkaart of kaart voor academisch personeel van hogescholen en universiteiten.

T 03 288 33 64 of

E middelheimmuseum_bibliotheek
@stad.antwerpen.be

Gratis WIFI

in het ganse museum!

VOLG ONS VIA

f facebook.com/middelheimmuseum
t twitter@middelheim
i instagram.com/middelheimmuseum

EXPERIMENT/ VERLEDENDE
KUNST/THEATER/JAZZ/ACT
KLASSIEKE MUZIEK/POËZIE
DESIGN/FOTOGRAFIE/DANS
OUDE MUZIEK/LITERATUUR
OPERA/ARCHITECTUUR/
FILOSOFIE/FILMMUZIEK/
GESCHIEDENIS/ERFGOED/GA
HEDENDAAGSE MUZIEK/FES
POLITIEK/ECONOMIE/WOR
PERFORMANCE/SOCIOLOG
CHANSON SOUNDS

Klara. Blijf verwonderd.

Geniet van de steun van Middelheim Promotors en Ackermans & van Haaren, Argo Law, BASF, BNP Paribas Fortis, CMB, Cordeel, Delen Private Bank, Deloitte, Deme, EY, Grant Thornton, Hubo, inno.com, KBC, Leasinvest Real Estate, Port of Antwerp, SipWell, Soudal, Vanbreda Risk & Benefits.

www.middelheimmuseum.be
+32 (0)3 288 33 60

 art

 Klara

Vlaanderen
verbeelding.werk